

TÁRSULATI ÜGYEK.

Fegyzökönyvi kivonatok a társulat üléseiről.

XX. VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS.

1882, május 17-ikén.

Elnök: SZILY KÁLMÁN.

Titkár előterjeszti a Földm. Miniszterium 18330 sz. leiratát, melylyel a gazdasági intézeteknek 1880/81-ik évi állásáról szóló jelentéséből két példányt küld át könyvtárunknak. — Köszönettel fogadtatik.

Titkár felolvassa a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését. — Tudomásul vétetik. A következő harmadra a pénztár megvizsgálására Klein Gyula és Dr. Horváth Géza urak kéretnek fel.

Másodtitkár felolvassa a mezőgazdasági bizottság jelentését a nyílt pályázatok eredményéről:

JEGYZÖKÖNYV

a k. m. Természettudományi Társulat mezőgazdasági bizottságának üléséről 1882, május 13-ikán.

„Titkár előterjeszti a nyílt pályázatra a kitűzött határidőig, 1882. apr. 30-ikáig beérkezett ajánlkozásokot:

I. Ajánlkozás „*A gumós és gyökérnövényeknek hazánkban sikeres termelése és használására vonatkozó tanulmányok tételére*“.

II. Ajánlkozás ily című munka megírására: „*A tejkezelés és sajt készítés gyakorlati szempontból*“.

III. Ajánlkozás következő munka megírására: „*Általános állattenyésztés, tekintettel viszonyainkra*“.

IV. Ajánlkozás: írni „*A trágyakészítésről*“.

V. Ajánlkozás ily című munka megírására: „*Az okszerű talajművelés elmélete és gyakorlatára*“.

VI. Ajánlkozás „*Ötven magyar buzafajta kémiai elemzésére*“.

VII. Ajánlkozás „*Fontosabb kultivált növényeink közül 10—10-nek kémiai vizsgálatára*“.

VIII. Ajánlkozás „*Mezőgazdasági ismeretek tírú*“-nak a megírására.

IX. Ajánlkozás „*Az alföldi talajok megvizsgálására és ismertetésére*“.

X. Ajánlkozás „*A mesterséges haltenyésztésről*“ szóló munka megírására.

A bizottság örömmel látja a szakférfiaknak a pályázaton ily szép számmal való részvételét és csak sajnálni tudja, hogy a pályadíj korlátozott volta miatt több fontos és hűzgapótló munkának a megjelenését nem mozgathatja elő. A megbízatást illetőleg elvül tüzi ki, hogy első sorban olyan ajánlatok

veendők figyelembe, melyek kutatással vannak kapcsolatban, vagy, hazánk gazdasági viszonyait tekintve, legközvetlenebb szükségét pótolnak. Ezek megállapítása után a bizottság áttér az egyes ajánlatok részletes méltatására.

Az I. számú ajánlat tevője igen nagy keretű tárgyat ölel fel és tervezetéből kitetszik, hogy munkájának nagyobb részét tenné az irodalomban eddig megállapított eredmények felsorolása, mint a hazánkban teendő tanulmányok adatai; erre vall azon körülmény is, hogy teljes munkáját már 1883 végén benyújtani igéri. A bizottság az ajánlat tárgyát sem tartja kiválóan fontosnak. Ajánlattevő 1000 (egy ezer) forintot kíván.

A II. számú ajánlat tárgya közvetlenül szükségét érint hazánkban, melyet a kormány is régóta sürget és minden módon igyekszik előmozdítani. A bizottság azt hiszi, hogy, ha ajánlattevő munkáját a kellő elméleti és gyakorlati módon kidolgozza, hasznos munkával gyarapítja az irodalmat. Benyújtott tervezetéből szerencsés megoldásra lehet következtetni. A munka ábrákkal 5—6 nyomtatott ívre terjedne. Tiszteletdíjül 500 (ötszáz) forintot kér.

A III. számú ajánlat az állattenyésztéssel foglalkozik általánosságban; terjedelmét mintegy 6—7 ívre teszi és tiszteletdíjül 500 (ötszáz) forintot kér. A bizottság a mondott terjedelmet csekélynek tartja ilyen tárgy feldolgozására; azonkívül megjegyzi, hogy enemű munkák már is vannak a gazdaközönség kezei között.

A IV. számú ajánlatból tulajdonképen semmit sem lehet tudni; tervezete sincs; se munkája beadásának határidejét, se terjedelmét se tiszteletdíját nem említi, sőt azt sem mondja, hogy ajánlkozik-e tulajdonképen „*A trágyakészítésről*“ munkát írni.

Az V. számú ajánlat úgy tárgya mint tervezete szempontjából figyelmet érdemel. Terjedelme 8—10 nyomtatott ív lenne; ajánlattevő 500 (ötszáz) forint tiszteletdíjat kér és a kész munkát 1884-ben benyújtani igéri.

A VI. és VII. számú ajánlatra nézve a bizottság kifejezi, hogy különösen a buzafajok elemzése igen kívánatos volna hazánkban, hol a malomipar elsőrendű tényező a nemzetgazdaságban; mindamellett abban a véleményben van, hogy ez ajánlkozások inkább a kémiai pályázatra va-

lők, és ajánlja, hogy szerzőjük ez ajánlatokat a Társulat részéről jövő 1883-ik évben kihirdetendő chemiai pályázatra tartsa fön.

A VIII. számú ajánlat tevője igen hasznos dolgot művelne, ha a „Mezőgazdasági ismeretek tárában“ összefoglalná mindazt, a mire — mint ajánlatában mondja — a gazdaközönségnek szüksége van. Ajánlatából kitetszik, hogy munkájához a forrásokat helyesen választaná. Terjedelme mintegy 24 (kéthasábos Petit) nyomtatott ív volna; tiszteletdíjül az egész 1000 (egyezer) forintot kívánná.

A IX. számú ajánlat „Az alföldi talajok megvizsgálását“ tűzi ki feladatául; „kiterjeszkednék Arad, Bács, Békés, Bihar, Csanád, Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Temes és Torontál megyékre, és feladata megoldása céljából kérdőíveket küldene szét az illető megyék összes községeihez, felkérné a jegyzőt vagy valamely gazdát, hogy kérdéseire: „mily talajnekem fordulnak elő a község határában, melyik talajnem a túlnyomó stb.“ — feleljenek; — a beküldött talajmintákat elemezné, a talajban előforduló zeoliteket vizsgálná és a talaj fizikai tulajdonságait meghatározna! ezután az illető talajokat a helyszínen szemlélné és vizsgálná. Mennyire terjedne e munka, ajánlattevő nem említi; munkájának egy részét 1883-ban, a kész munkát 1887-ben nyújthatná be. 1000 (egyezer) forintot kér.

A bizottság abban a nézetben van, hogy ajánlattevő felette nagyterjedelmű munkára vállalkozott, melyet még a kijelölt 5 évi idő alatt sem fejezhetne be; a választott módszer sem lehet az, mely korrekt eredményeket adna.

A X. számú ajánlat „A mesterséges haltenyésztés“ ismertetésével hasznos munkát végezne, de beküldött mutatványából az látszik ki, hogy feladatát nem egészen helyesen fogta fel. Terjedelme 18–20 nyomtatott ív lenne; 1882. év augusztus havában benyujtaná. Tiszteletdíjül 400 (négy-száz) forintot kér.

Ezek alapján a bizottság különösen a következő ajánlatokat tartja figyelembe veendőknék: a II., az V. és a VIII. számú. A VIII. számú ajánlat az egész 1000 frtot követelné s a mellett önálló kutatásokat nem tartalmazna; azért, bármennyire óhajtaná is a bizottság egy ilyen munka megjelenését, elébe helyezi azon ajánlatokat, melyek önálló kutatások mellett hazánk legkövetlenebb szükségének akarnak eleget tenni. A bizottság ennél fogva megbízatra ajánlja a II. sz. ajánlat tevőjét, B é k é s s y L á s z l ó urat, a debreczeni gazdasági akadémia tanárát „A tejkezelés és sajtkészítés gyakorlati szempontból“ című munkájának megírásával, megjegyezvén, hogy

a mű ügy elméleti mint gyakorlati tekintetben kimerítő legyen; továbbá az V. sz. ajánlat tevőjét, H e n s c h Á r p á d urat, a keszthelyi gazdasági akadémia tanárát „Az okszerű talajművelés elmélete és gyakorlata“ című munkájának megírásával.

Kelt Budapesten, 1882. május 13-ikán.
FODOR JÓZSEF. DR. WARTHA VINCZE.
KRIESCH JÁNOS. DAPSY LÁSZLÓ.

A Választmány a bizottság jelentését tudomásul veszi és annak alapján megbizva a II. számú ajánlat tevőjét, B é k é s s y L á s z l ó urat, a debreczeni gazdasági akadémia tanárát „A tejkezelés és sajtkészítés gyakorlati szempontból“ című munka megírásával, kikötvén, hogy az ügy elméleti mint gyakorlati tekintetben kimerítő legyen; tiszteletdíjül megszavazza a kért 500 (ötszáz) forintot; — megbizva továbbá az V. számú ajánlat tevőjét, H e n s c h Á r p á d urat, a keszthelyi gazdasági akadémia tanárát „Az okszerű talajművelés elmélete és gyakorlata“ című munkájának megírásával, tiszteletdíjül megszavazván neki a kért 500 (ötszáz) forintot.

Titkár jelentést tesz a könyvkiadó bizottságnak május 8-ikán tartott üléséről, előadván, hogy a bizottság a IV. ciklus programjába felvett Blanchard „Metamorphoses, meurs et instincts des insects“, valamint Lubbock, „Flowers and Insects“ című munkák helyébe Ch. Darwin, „The Descent of Man and Selection in Relation to Sex“ című művének valamint egy népszerű meteorológiának a kiadását hozza javaslatba. E változtatásnak oka főleg abban van, hogy Blanchard művének kiadója a clichékért olyan nagy összeget kér, melyet, tekintve az Emery és Czögler munkáinak illusztrálására már kiadott összegeket, lehetetlen volna a ciklus bevételéből fedezni. Ennek következtében el kell maradni a Lubbock művének is, mely Emery és Blanchard munkáinak mintegy összekapcsolója és kiegészítője lett volna. Darwin munkáját különösen azon általános érdeklődés szempontjából ajánlja kiadásra a bizottság, melylyel jelenleg a nagy tudós iránt az egész világ viseltetik; azonfelül óhajta, hogy Darwin művei lassanként mind átültetessenek irodalmunkba. A meteorológiai kézikönyvnek jeles angol és francia szerzők után való elkészítésével a nagy közönségnek, különösen a gazdáknak igen régen érzett hiányán vél segíteni a bizottság. — A választmány a bizottság jelentését tudomásul veszi és az ajánlott változtatást elfogadja, megbízván a titkárságot, hogy e változást a Vállalat aláíróval tudassa.

Titkár előterjeszti az állattani bizottság jelentését Dr. Entz Géza „A véglények“ körében tett tanulmányainak első részéről. A bíráló bizottság a munkát kiadásra

ajánlja, még pedig, ha a kiadás költségei akadályul nem szolgálnak, kolumnásan, magyar és német nyelven.

Elnök erre nézve jelenti, hogy Semsey Andor úr, Társulatunk tiszteleti és választmányi tagja, kinek ez egész munka megszületését köszöni, ő tűzvéni ki 1875-ik évben erre a pályadíjat, előtte kinyilatkoztatta, hogy a munka kiadásának költségeit egészen hajlandó fedezni. Semsey Andor úrnak ez újabb áldozatkészségeért a Társulat nevében ezennel köszönetet mond. — A választmány örömmel fogadja Semsey Andor úrnak ez ajánlatát és neki saját részéről is jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. — A munkára vonatkozólag a bizottság véleményét magáévá teszi és elhatározza, hogy a nevezett munka kolumnásan, magyar és német nyelven adassék ki.

Titkár jelenti, hogy az „Orvosok és Természetvizsgálók“ állandó bizottsága, megküldvén az ezen év augusztus havában (10—27) Debreczenben tartandó vándorgyűlés programját, arra Társulatunkat is meghívja, illetőleg felkéri, hogy magát küldöttség által képviseltesse. — A választmány Szabó József és Frivaldszky János urakat kéri fel, hogy majdan a Társulat üdvözlő iratát átvegyék és a gyűlésen Társulatunkat képviseljék.

Titkár jelenti, hogy Gerger Ede 6 db. fillokszéra göröcsői preparátumot ajándékozott Társulatunknak. — Köszönettel vétetnek.

A sz.-pétervári „Physikalisches Central-Observatorium“ jelenti, hogy a Társulatunk részéről felajánlott kiadványokat köszönettel fogadja és hogy cserébe a következő műveket küldi: 1. Repertorium für Meteorologie I—VII.; 2. H. Wild, Die Temperaturverhältnisse Russlands, Atlas-szal; 3. Annalen des Central-Observatoriums für 1880. — Köszönettel vétetnek.

A bécsi „Comité für Stationen zur Beobachtung der Vögel Oesterreich-Ungarns“ az „Ornithologischer Verein“ részéről felhívást küldött a madarak életének, vándorlásának megfigyelésére vonatkozó pontozatokkal, melyekre a madárismerők figyelmét felhívja és arra kéri, hogy megfigyeléseiket V. Tschusi úrhoz küldjék be, a ki a megfigyelések eredményeit összeállítja. — A választmány e felhívásnak úgy vélne megfelelni, ha pontozatait a Közönybea kinyomatná; azonban szívesebben látná, ha a hazánkra vonatkozó adatok összegyűjtésével hazai ornithológ vállalkoznék és az dolgozná fel a beérkezendő megfigyeléseket.

Titkár jelenti, hogy a Könyvkiadó Vállalat IV. ciklusából megjelent az I-ső kötet, Czöglér Alajos, „A fizika története

életrajzokban“; a szétküldés megkezdődött és e hó végeig minden aláírónak kezében lesz, a ki az első évi díjat befizette. A vállalatnak 1313 aláírója van. — A Füzetes Vállalatból megjelent Paszlavszky József két előadása, Az ausztráliai Szigetvilág életéről. E vállalatnak 1245 aláírója van. — Tudomásúl van.

A könyvtárba a mult vál. ülés óta következő ajándékok érkeztek: A „Comité international des poids et mesures“ munkálatai 1869—1882-ig; — Annual report of the warden of the standard of the proceedings and bussiness of the standard weights and measures department of the board of trade 1866—1872-ig; — Report of the Standard Commission 1868—1871-ig; — General-Index to the reports of the standards Commission I—V; — Szily Kálmán ajándékai. — A m. sz. korona országainak helyiség és vasúti térképe, 1882, Nagel Bernát kiadó ajándéka. — Zarándi Knöpfler Vilmos, A marosvásárhelyi országos kórház alapításának és fejlődésének rövid vázlata; szerző ajándéka. — Dr. Koch Antal, Jelentés az 1882. febr. 3-iki mócsi meteorokó-hullásról; szerző ajándéka. — Dietz Sándor, Rügy- és levelkules a Magyar birodalomban honos és honosított fás növények meghatározására; szerző ajándéka. — Mudrony Pál, Magyar üzletkönyv; szerző ajándéka. — Mily jelentőséggel bírnak a mezőgazdasági technikai iparágak a mezőgazdaság üzletére, különös tekintettel extensiv viszonyokra? — Pályakérdés. Megfejtve Gruner Lajos és Herzog Oszkártól; a m.-óvári gazd. hallgatók együletének ajándéka. — J. Klein, Vampyrella und das Grenzgebiet zwischen Thier- und Pflanzenreich; szerző ajándéka. — Köszönettel vétetnek.

Titkár elszomorodással jelenti, hogy a mult vál. ülés óta hat tagtársunk elhunytáról értesült. Elhunytak: Ch. Darwin, Londonban, ki Társulatunknak 1876 óta külföldi levelező tagja volt; — Dr. Harmath Béla, orvos Zilahon; — Hollós Flóris, m. k. bányabiztos, Iglón; — Makray Sándor, birtokos, Alvinczen; — Maller Lajos, Tápió-Szt.-Mártonban; — Rózsa István, tanár, Pápán; — Tavasz Endre, földhitelintézeti hivatalnok, Budapesten. — Szomorú tudomásúl szolgál.

Kilépéseket bejelentették 5-en; mint régi adósok kitöröltetésre ajánltatnak 5-en. — Kitöröltetnek.

Az új tagokú ajánlottak nevei felolvastattak és mindannyian, száma 29-en megválasztattak; velők a tagok létszáma, leszámítva a veszteségeket, 5533-ra emelkedett, kik között 118 alapító és 98 hölgy van.

XIX. SZAKÜLÉS.

1882, május 17-ikén.

Elnök: SZILY KÁLMÁN.

46. Herman Ottó előadást tartott „A szarvas viperáról és a kigyófarkú tekenősbékáról”. — A kigyófarkú tekenősbékát (Chelydra serpentina) ez előtt mintegy négy évvel Amerikából kapta és sikerült mostanig életben tartania. E tekenősbéka életmódjára nézve érdekes megfigyeléseket tett. Kiemeli alakmimicriáját (mimicry) és azon módot, melylyel az élő halakat kítartott szája felé csalogatja és elfogja. — A szarvas viperát (Vipera cerastes) a múlt nyáron kapta Algirből s azóta életben tartja. Ez afrikai alak színmimicriát, tökéletesen hasonlítván színében a homokhoz, de egyszersmind alakmimicriát is. Előadó tapasztalta, hogy befuródik a homokba úgy, hogy csak a szeme, meg a szeme felett levő két szarvacskája áll ki, amikor valami növénymaghoz mutat hasonlóságot; azt hiszi, hogy ezen

a módon apró magevő állatokat csalogat magához, melyek főtáplálékát képezik. A fogságban nála is több egeret fogyasztott már el. (Bővebben közöljük.)

47. Dr. Laufenauer Károly előadást tartott „A szaglász központi idegszerveiről”. Elsorolva a szaglász érzékének központi székhelyére vonatkozó régiebb és újabb nézeteket, leírja azon idegeket és idegközpontokat, melyek az orr szaglászra szolgáló részét látják el idegekkel; kifejti a szaglász élettani jelentőségét az állatoknál és az embernél; kiterjeszkedik a szaglász érzékének egyéni változataira, finomságára, a különböző szagok eltérő hatásaira és azon kóros elváltozásokra, melyek kisebb-nagyobb fokú elmebetegségeknél mutatkoznak. (Bővebben közöljük.)

A Forgó Tőke pénztári kimutatása

az 1882. évi május hónap végén.

Megnevezés	1881		1882		Megnevezés	1881		1882	
	frt.	kr.	frt.	kr.		frt.	kr.	frt.	kr.
Bevétel.					Kiadás.				
Maradék a megelőző évről	3721	83	2503	74	Alapítványul iratolt .	2000	—	1000	—
Alapítványi és takarékpénztári kamatok,	345	17	294	03	Bútorokra	27	85	12	60
Oklevelek díja	470	—	312	—	Fára, világításra	63	50	177	79
Helybeli tagdíj a folyó évre	3497	—	3507	—	Házbérré	757	50	837	—
Vidéki tagdíj a folyó évre	3097	50	3776	—	Irodai költségre	58	16	31	57
Tagdíjhátrálékok	380	50	558	—	Könyvtárra	1510	61	1068	14
Előrefizetett tagdíjak.	49	—	89	—	Írói díjak s népsz. előad.	1344	47	1108	34
Előfizetések és eladott kiadványok	777	40	645	69	Szerkesztők tiszteletdíja.	145	—	140	—
Füzetes Vállalat	1041	86	1006	11	Közlöny kiállítására	2726	57	2439	93
Hirdetések	349	90	264	00	Füzetes Vállalatra	571	25	162	50
Vegyések	21	11	15	33	Kisebb nyomtatványokra	162	—	120	75
Összesen	13751	27	12971	50	Oklevelek kiállítására	152	30	50	40
					Tiszti személyzetre	1699	92	1833	98
					Szolgák fizetésére	630	—	450	—
					Postaköltségre	66	55	86	88
					Hirdető mellékletre	249	57	158	72
					Vegyés kiadásokra	141	44	152	16
					Rendkívüli kiadásokra	10	—	98	40
					Pályakérdésekre	600	—	300	—
					Összesen	12916	69	10229	16

LEUTNER KÁROLY s. k., pénztárnok.

LEVÉLSZEKRÉNY.

(—) ÉRTESÍTÉS. A „Magyar Orvosok és Természetvizsgálók“ XXII-ik vándorgyűlése f. évi augusztus 20—27-ig Debreczenben fog megtartatni, melynek tagja mindenki (férfi és nő) lehet, a ki a 6 ft. tagsági díjat befizeti.

E vándorgyűlés bizottsága Társulatunk tagjait is meghívja a részvételre.

Midőn ezt t. Tagtársaink tudomására hozzuk, megjegyezzük, hogy a résztvenni szándékozók magukat a vándorgyűlés pénz-

tárnokánál, S z t u p a G y ö r g y gyógyszerész úrnál (Budapest, szénatér) f. é. aug. 10-ikéig jelentsék be.

Tapasztalva, hogy sokan Tagtársaink közül, abban a nézetben levén, mintha e vándorgyűléseket a k. m. Természettudományi Társulat rendezné, más években a vándorgyűlésre vonatkozó felvilágosításért hozzánk fordultak: újból megemlítjük, hogy Társulatunknak e vándorgyűlések rendezésében niucs része.

TITKÁR.

KÉRDÉSEK.

(35.) Olvastam, hogy a savanyú gyümölcsfélék befőzésénél sok cukrot meg lehet takarítani, ha a savat ammoniakkal részben eltompítjuk; az is hozzá van téve, hogy ez az egészségnek nem árt.

En ezt olyan befőtt ribizskével, mely daczára a befőzésnél hozzátett sok cukornak csaknem élvezhetlen volt, már megpróbáltam. A ribizskének egy tányérba tett adagjához folytonos keverés közben ammoniakot csepegtettem, s közbe-közbe megkóstoltam, míg végre a savanyú íz gyengült és a befőzésnél beletett cukornak előtérbe jutásával a betőttnak igen kellemes íze támadt, az ammoniak szag pedig teljesen elenyészett.

Bátorkodom kérdezni, vajjon a képződő citromsavas ammoniak csakugyan nem árt-e az egészségnek? K. M.

(36.) Vajjon a kávéházakban és sör-csarnokokban levő márványasztalok a természetben előforduló egy darabból készül-

nek, avagy mesterségesen készítettnek egy darabbá? H. Á.

(37.) Ipoly-Nyitrán egy macskát láttam, a mint egy jókora hallal futott be egy ipolyi malomba. A molnár biztosított, hogy neki három olyan macskája van, mely előszeretettel fogja a halat, s a macskák halászás módja az, hogy bemennek a sekélyes vízbe térdig vagy valamivel térden felül, aztán lesnek egyik előlábukat kapásra kitarva; midőn aztán hal jó közelükbe vagy mondhatni kezök ügyébe, karmos lábukkal megragadva, kidobják a partra. Olykor egy fontosat is fognak.

Kérek felvilágosítást, vajjon ismeretes-e ez a dolog a zoológia előtt? B. D.

(38.) Honnan van, hogy a késői fagyok tavasszal, — különösen hegyes vidéken, — a magasabb fekvésű szellős helyeket inkább kímélik az alantabb fekvésűeknél? F. Ő.

FELELETEK.

(29.) Tény, hogy C a t a l a n i énekesnő az f_3 -at énekelt. Ez az f_3 azon hang, melynek a párisi hangolás szerint ($a_1=440$ rezgés) 1408 rezgés felel meg; ez azonban nem a hetedik segédvonalon áll, mint a kérdés intézője véli, hanem a harmadik segédvonal fölött. Ha Friedrich Sigmund munkájában ez másként van előadva, akkor ott van a hiba. — A német megjelölés szerint a 66 rezgésű c-vel kezdődő oktáva hangjai nagy betűkkel jelöltetnek; a 132 rezgésű c-vel kezdődő oktáva kis betűkkel, a 264 rezgésű c-vel kezdődő oktáva egyszer jelzett kis betűkkel (c', d' vagy c, d, stb.), a következő oktávák kétszer, há-

romszor és többször jelzett betűkkel jelöltetnek (c', c'', c''' vagy c_1, c_2, c_3 stb). Minthogy a 66 rezgésű c (azaz: az úgynevezett nagy C) az F-kulcsban az öt vonal alatt a második segédvonalon áll, könnyen következtethető, hogy a fennebbi állítás helyes.

M. J.

(32.) A tűnemény csakugyan *tűzgömb* volt, amint a leírásban nevezve van. Nem ritka eset, hogy a Föld légkörén átrohanó meteor, tömegének csekély volta miatt, elég a levegőben és megsemmisül, mielőtt a Földet elérné. Ez az oka, hogy a leggyorsabb keresés mellett sem sikerült a vélt meteoroknak még nyomát sem találni. —

Hibaigazítás. A 153-ik (májusi) füzet 222-ik lapján felülről a 8-ik sorban levő számképlet: $2 + \frac{1}{2} = 34$ helyett következő teendő: $2 + \frac{1}{2} \cdot 24$. ($2 + \frac{1}{2}$ szorozva 24-gyel).

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedély — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.